

Handläggare: Christina Johansson
Tfn: 08- 508 10 076

Östermalms stadsdelsnämnd

Remissvar om förslag till folkhälsoprogram

Förslag till beslut

Nämnden tillstyrker förslaget till folkhälsoprogram för Stockholms stad och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Carina Lundberg Uudelepp
stadsdelsdirektör

Ulla Ritzén
administrativ chef

Sammanfattning

Förvaltningen anser att förslaget är bra för såväl boende som anställda i staden och att ett evidensbaserat folkhälsoarbete är viktigt för att främja hälsoutveckling i ett helhetsperspektiv.

Förvaltningen vill särskilt lyfta fram synpunkter på följande målområden, trygga och goda uppväxtvillkor, ökad hälsa i arbetslivet, en mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård, skydd mot smittspridning, ökad fysisk aktivitet, goda matvanor och säkra livsmedel.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samarbete med övriga programområden och personalavdelningen.

Bakgrund

Socialtjänstnämnden fick i oktober 2005 i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram ett förslag till folkhälsoprogram för Stockholms stad. Det övergripande målet för Stockholms stads folkhälsoarbete sammanfaller med de nationella, att skapa samhälleliga förutsättningar för god hälsa på lika villkor och arbeta inom ramen för de elva målområdena.

God hälsa är något som värderas högt av de allra flesta människor. Syftet med Stockholms stads folkhälsoprogram är att skapa en gemensam målinriktning för stadens arbete med folkhälsa. Folkhälsoarbetet bedrivs inom många verksamheter på såväl stadsdels- som central nivå, men arbetet behöver uppmärksammas, samordnas och utvecklas. Genom att systematiskt inventera behov av resurser, sätta upp mål, genomföra och följa upp arbetet skapas förutsättningar för att förbättra hälsan för stockholmarna. En bra uppföljning med fokus på resultat är av vikt för att kunna prioritera insatser som ger störst effekt.

Utgångspunkterna för folkhälsoarbetet ska vara långsiktighet, samverkan, och delaktighet, vetenskaplig grund och helhetsperspektiv

Arbetet med det övergripande målet sker inom elva målområden inom vilka staden har rådighet. Utifrån behov och uppdrag väljer nämnder och bolag något eller några målområde att utveckla.

Målområden*1. Delaktighet och inflytande i samhället.*

Rätten till delaktighet och inflytande och att göra egna val oavsett kön, ålder, etnisk bakgrund, funktionshinder eller sexuell läggning. Om medborgarna upplever att de inte kan påverka de egna livsvillkoren och utvecklingen i samhället uppstår utanförskap och maktlöshet. Ökat inflytande kan bli underlätta för en individ att välja en mer hälsosam livsstil.

2. Ekonomisk och social trygghet .

Ekonomi och hälsa hör samman. Möjligheter för människor att försörja sig genom eget arbete är grundläggande för Stockholms framtida välfärd. Personer med hög utbildningsnivå har ofta en bättre hälsa än personer med låg utbildning. Även av hälsoskäl är det viktigt att barn och unga når kunskapsmålen inom grund- och gymnasieskolan. Trygghet i närmiljön påverkar människors

livskvalitet oavsett ålder och anses av många vara en viktig aspekt i sitt val av boende.

3. *Trygga och goda uppväxtvillkor.*

Alla barn och ungdomar har ovillkorlig rätt till en trygg och god uppväxt. Förhållanden under barndomen har betydelse för hälsan under hela livet.

4. *Ökad hälsa i arbetslivet.*

Målområdet handlar om Stockholm stad som arbetsgivare. Även skolan är en arbetsplats för elever och omfattas av arbetsmiljölagarna. Hälsobefrämjande arbetsplatser fokuserar på utveckling för att bibehålla och uppnå bättre hälsa och välbefinnande hos anställda.

5. *Sunda och säkra miljöer och produkter.*

De miljö- och hälsofaktorer som omfattas av målområde fem berörs till stora delar i Stockholms miljöprogram, sund inom- och utomhusmiljö, säkra produkter.

6. *En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård.*

Stadens arbete med hälso- och sjukvård omfattar bl a vård- och omsorgsboende, särskilt boende för funktionshindrade samt dagverksamheter och skolhälsovårdens förebyggande insatser. Ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektiv bör genomsyra verksamheterna och vara en självklar del i all vård och behandling. Samarbete med landstinget förekommer på flera olika nivåer inom olika verksamheter.

7. *Gott skydd mot smittspridning.*

Stadens arbete för ett fortsatt gott skydd mot smittsamma sjukdomar, t ex klamydia, TBC, Hiv/ Aids, Hepatit B och C. Smittskyddssituationen i Stockholm behöver uppmärksammas då oroande tendenser finns.

8. *Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa.*

Det är särskilt angeläget att främja sexuell hälsa bland ungdomar. Insatser görs i skolornas sex- och samlevnadsundervisning, skolhälsovård och på ungdomsmottagningar.

9. *Ökad fysisk aktivitet.*

Alla ska ha möjlighet till daglig fysisk aktivitet och utevistelse som är lämplig med hänsyn till individens förmåga, ålder och hälsotillstånd. Insatserna handlar om att nå de som är inaktiva och barn och ungdomar är prioriterade och då särskilt tonårsflickor.

10. Goda matvanor och säkra livsmedel.

Goda matvanor minskar risken för bl a högt blodtryck, övervikt och diabetes. Andelen överviktiga ökar samtidigt som undernäring är ett stort problem bland äldre. Överkänslighet och allergier ökar bland barn och ungdomar.

11. Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och doping samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Målområdet handlar om Stockholms arbete med att begränsa negativa effekter av alkohol och andra droger samt spel. De högsta konsumtionsnivåerna av alkohol finns bland unga vuxna i åldrarna 18-25 år. Det krävs dels generella åtgärder som kan bidra till att skjuta upp alkoholdebuten, dels riktade insatser för särskilt utsatta grupper med riskbeteende.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen anser att förslaget i sin helhet är bra för såväl boende som anställda i staden.

Målområde 3- Delaktighet och inflytande i samhället

Bra att uppmärksamma att den enskilt viktigaste faktorn för barns utveckling och hälsa är föräldrarna, samt att de kan behöva stöd i sin föräldraroll.

De vuxna är normbärare och goda förebilder. Alla som i sitt yrkesutövande möter barn på barnavårdscentraler i förskolan, på fritidshem, i skolan, inom skolhälsovården, på ungdomsmottagningar, inom socialtjänstens olika verksamheter, fältassistenter, polisen med flera har ett stort ansvar när det gäller att uppmärksamma barn som behöver stöd och hjälp. Rutiner för samverkan är en förutsättning för att den enskilde ska erbjudas rätt hjälp/insats.

Målområde 4- Ökad hälsa i arbetslivet

Det stämmer överens med och kompletterar stadens övriga styr- och policydokument inom området arbetsmiljö och hälsa. Programmet kan ytterligare bidra till arbetet med att öka hälsan för ett långsiktigt hållbart arbetsliv.

Målområde 6- En mer hälsobefrämjande hälso- och sjukvård

Att arbeta hälsofrämjande och förebyggande innebär att ta tillvara den enskildes egna resurser och informera om egenvård utifrån individens behov.

Målområde 7- Gott skydd mot smittspridning

God hygien ska tillämpas i alla verksamheter. För att förebygga smitta och hantera smittutbrott krävs kunskap om basala hygienrutiner, information, samverkan med andra aktörer som till exempel primärvården med BVC. Livsmedelshygien är en viktig del och ska ingå i de basala hygienrutinerna.

Målområde 9- Ökad fysisk aktivitet

Olika former av fysisk aktivitet är viktiga för alla åldrar utifrån den enskildes förutsättningar. Aktiviteter ska förekomma regelbundet och vara planerade. Spontana fysiska aktiviteter ska underlättas och uppmuntras.

Målområde 10- Goda matvanor och säkra livsmedel

Goda matvanor, rätt kost och säkra livsmedel är en förutsättning för god hälsa och det gäller alla åldrar. Barn och äldre bör prioriteras då det gäller att få behandling för övervikt respektive undervikt för att förebygga följsjukdomar.

Bilaga

Remiss om förslag till folkhälsoprogram för Stockholms stad